

Reykjavík, 6. febrúar 2007

Nefndarsvið Alþingis
Samgöngunefnd
Margrét María Grétarsdóttir
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á hafnalögum nr. 61/2003.

Með bréfi dagsettu 17. janúar 2007 fékk Eimskipafélag Íslands ehf. (Eimskip) sent til umsagnar frumvarp til hafnalaga, 366. mál, gjaldskrár, neyðarhafnir, EES-reglur ofl. Félagið hefur falið undirrituðum að svara bréfinu.

Fyrir hönd Eimskips vil ég benda á eftirfarandi vegna 17. gr. frumvarpsins:

Í núgildandi hafnalögum og nefndu frumvarpi er ekki að finna ákvæði um hver sé skuldari þeirra gjalda sem talin eru upp í 17. gr.

Í gjaldskrá nr. 398/2003 sem samgönguráðherra gaf út til 12 mánaða á grundvelli grein I í ákvæðum til bráðabirgða með hafnalögum, sem tók gildi 1. júlí 2003, er að finna eftirfarandi um innheimtu og greiðslu hafnargjalda (undirstrikanir frá undirrituðum):

III. KAFLI

Um innheimtu og greiðslu hafnargjalda.

15. gr.

Hafnarstjóri sér um innheimtu allra hafnargjalda og skal greiða gjöldin á skrifstofu hafnarinnar. Séu gjöldin ekki greidd á réttum gjalddögum er heimilt að reikna hæstu lögleyfðu dráttarvexti á skuldina.

16. gr.

Skipstjóri og eigandi skips bera ábyrgð á greiðslu gjalda þeirra sem greiða ber til hafnarinnar vegna skipsins. Er skipstjóra skylt að afhenda hafnarstjóra þjóðernis og skrásetningarskírteini skipsins, ef hafnarstjóri krefst þess, og hefur hafnarsjóður haldsrétt yfir skírteinunum uns gjöld eru greidd. Töf og tjón sem af þessu hlýst er einvörðungu á ábyrgð og kostnað greiðanda skipagjaldsins. Að svo miklu leyti sem í reglugerð þessari eru ekki ákveðin fastir gjalddagar á gjöldum skal greiða þau áður en skip fer burt úr höfninni og enginn skipstjóri getur vænst þess að fá afgreiðslu fyrir skip sitt hjá sýslumanni eða tollstjóra, nema hann sanni með vottorði frá hafnarstjóra að hann hafi greitt öll gjöld sín til hafnarinnar.

17. gr.

Vörugjald greiðir móttakandi af vörum sem koma til hafnarinnar og sendandi af vörum sem fluttar eru úr höfninni. Ef margir eiga vörur sem fluttar eru með sama skipi skal afgreiðslumaður skipsins standa hafnarsjóði skil á greiðslum. Ef skip hefur ekki farm sinn skráðan ber skipstjóri ábyrgð á greiðslu vörugjaldsins. Ef vörur eru fluttar úr einu skipi í annað greiðir sá vörugjaldið sem affermir. Vörugjald af vörum sem koma til hafnarinnar fellur í gjalddaga þegar skipið sem vörurnar flytur er komið í höfnina og vörugjald af vörum sem fluttar eru úr höfninni fellur í gjalddaga þegar vörurnar eru komnar á skip. Skipstjóra og afgreiðslumanni skips er óheimilt að afhenda vörurnar fyrir en gjaldið er greitt. Hafnarsjóður hefur haldsrétt í skráningar- og þjóðernisskírteinum skips til tryggingar gjaldinu. Aflagjald og vörugjald af útflutningi skal auk þess tryggt með veði í útflutningsbirgðum þess aðila er skuldar gjöldin.

Eigendur

Arni Viihjálmsson hrl. • Bjarnfreður Ólafsson hdl. • Einar Baldvin Axelsson hrl. • Erlendur Gíslason hrl. • Guðmundur J. Oddsson hdl. • Gunnar Sturluson hrl., framkvæmdastjóri
Hákon Árnason hrl. • Helga Melkorka Óttarsdóttir hdl. • Hjördís Halldórsdóttir hdl. • Othar Örn Petersen hrl. • Ólafur Arinbjörn Sigurðsson hdl
Pétur Guðmundarson hrl. • Ragnar Tómas Árnason hdl.
Jakob R. Möller hrl. ráðgefandi

LOGOS

Samkvæmt þessu er skip skuldari gjalda sem ber að greiða vegna skipsins, eins og t.d. skipagjalda og hafnsögugjalda, en móttakandi og sendandi vöru skuldarar vörugjalda, eftir því sem við á. Afgreiðslumaður skips skal hins vegar sjá um innheimtu og skil á vörugjöldum til hafnarsjóðs ef margir eiga vörur sem fluttar eru með sama skipi, en það á við um t.d. Eimskip og Samskip. Hins vegar er ekki gert ráð fyrir að skipafélögin séu skuldari gjaldanna, heldur aðeins innheimtumenn þeirra.

Þessi gjaldskrá féll úr gildi 1. júlí 2004 miðað við bráðabirgðaákvæði hafnalaga. Í kjölfarið settu hafnir sér gjaldskrár.

Hvað Reykjavíkurbær varðar er í dag í gildi gjaldskrá fyrir Faxaflóahafnir, sem tók gildi 1. janúar 2007. Þar er að finna eftirfarandi um innheimtu og greiðslu hafnargjalda (undirstrikanir frá undirrituðum):

21. gr.

Skipstjóri, eigandi og umráðamaður skips bera ábyrgð á greiðslu gjalda þeirra sem greiða ber til Faxaflóahafna sf vegna skipsins. Er skipstjóra skylt við komu til hafnar að gefa hafnarstjóra upplýsingar um skipið í samræmi við ákvæði 5. mgr. 33. gr. reglugerðar nr.326/2004 um hafnamál og afhenda hafnarstjóra þjóðernis- og skrásetningarskírteini skipsins, ef hafnarstjóri krefst þess, vegna ófullnægjandi upplýsinga frá skipstjóra og hefur hafnarsjóður haldsrétt yfir skírteinum uns gjöld eru greidd. Töf og tjón sem af þessu hlýst er einvörðungu á ábyrgð og kostnað greiðanda áfallinna gjalda. Áfallin gjöld skal greiða áður en skip fer burt úr höfn og enginn skipstjóri getur vænst þess að fá afgreiðslu fyrir skip sitt hjá sýslumanni eða tollstjóra, nema að hann sanni með vottorði frá hafnarstjóra að hann hafi greitt öll gjöld sín til hafnarinnar.

22. gr.

Vörugjald greiðist af öllum vörum sem eru affermdar, afhentar eða fluttar, eða á annan hátt sjóleiðis eða landleiðina, inn fyrir mörk hafnanna. Vörugjaldið reiknast skipi til skuldar áður sem skip hefur siglingu, nema annað sé sérstaklega um samið. Vörugjald er á ábyrgð farmflytjanda og er afhending vöru án greiðslu vörugjalds á hans ábyrgð. Ef vörur eru fluttar úr einu skipi í annað greiðir sá vörugjaldið sem affermir. Vörugjald af vörum sem koma til hafnarinnar fellur í gjalddaga þegar skipið sem vörurnar flytur er komið í höfnina og vörugjald af vörum sem fluttar eru úr höfninni fellur í gjalddaga þegar vörurnar eru komnar í skip. Skipstjóra og afgreiðslumanni skips er óheimilt að afhenda vörurnar fyrr en gjaldið er greitt.

Miðað við þetta virðist vera að Faxaflóahafnir hafa gert þá breytingu á greiðslu vörugjalda, að í stað þess að sendandi og móttakandi séu skuldarar þeirra og farmflytjandi innheimtumaður er það viðkomandi skip og farmflytjandi sem nú er skuldari gjaldanna.

Sömu ákvæði var að finna í gjaldskrá Hafnarfjarðarhafnar fyrir árið 2006. Ekki hafa verið skoðaðar aðrar gjaldskrár.

Ekki er annað að sjá en að þetta sé í ósamræmi við ákvörðun ráðherra, sem fram kemur í upphaflegri gjaldskrá. Af þeim sökum teljum við rétt að benda á þetta og óska eftir því að lögfest verði í hafnalögum hver sé skuldari viðkomandi gjalda svo þetta mikilvæga atriði fari ekki á milli mála.

Við leggjum til að við 1. tl. 1. mgr. 17. gr. laganna bætist eftirfarandi málsgrein:

Skipstjóri, útgerðarmaður og eigandi skips ber að greiða til hafnar gjöld samkvæmt liðum a, c og d en móttakandi vöru sem kemur til hafnar gjöld samkvæmt lið b og sendandi vöru sem flutt er úr höfn gjöld samkvæmt lið b. Ef margir eiga vörur sem fluttar eru með sama skipi skal farmflytjandi

LOGOS

sjá um innheimtu á gjöldum samkvæmt lið b hjá sendanda og móttakanda, eftir því sem við á, og standa höfn skil á þeim.

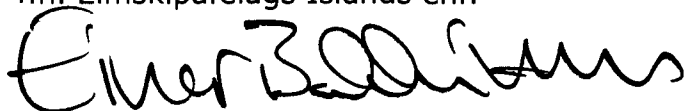
Á sama hátt verði bætt við 2.-9. tölulið hvaða aðili/aðilar skuli greiða viðkomandi gjöld til hafnar og hver skuli sjá um innheimtu á þeim, ef við á.

Í dag berast mánaðarlega reikningar frá höfnum til skipafélaganna fyrir vörugjöldum, sem byggjast á farmskrám sem skipafélögin senda viðkomandi hafnarskrifstofum. Þessir reikningar eru greiddir mánaðarlega. Með því gera skipafélögin upp öll vörugjöld strax án tillits til þess hvort vöurnar hafi verið afhentar eða ekki. Vörugjöldin eru síðan innheimt eða endurkrafin hjá viðkomandi farmeigendum um leið og farmgjöld og aðrar kröfur sem hvíla á vörunni. Þannig getur liðið nokkur tími frá því skipafélögin greiða vörugjöld til hafna og þangað til þau fá þau greidd frá farmeigendum. Þessi umsýsla hefur kostnað í för með sér fyrir skipafélögin, sem óeðlilegt er að þau beri. Af þeim sökum er lagt til að eftirfarandi breyting verði gerð á 11. tl. 1. mgr. 17. gr.:

Umsýslugjald til þess að standa straum af kostnaði vegna umsýslu og yfirstjórnar, t.d. launa og skrifstofukostnaði. Þegar farmflytjendur eða aðrir sjá um innheimtu á framangreindum gjöldum fyrir hafnir er þeim heimilt að reikna sérstakt umsýslugjald til þess að standa straum af kostnaði við innheimtu og skil á þeim til hafna. Heimilt er að láta umsýslugjald samkvæmt þessum tölulið vera innifalið í gjaldtöku skv. 1.-10. tölul. með sérstöku álagi á viðkomandi gjald.

Aðrar athugasemdir hefur Eimskip ekki við þetta frumvarp.

Virðingarfyllst,
f.h. Eimskipafélags Íslands ehf.

Einar Baldvin Axelsson, hrl.